

Kruiswegstaties

Ontstaan en betekenis

De kruisweg

- In de rooms-katholieke traditie
- Via crucis of Via dolorosa in het Latijn
- sinds de 15e eeuw een godsdienstoefening
- Goede Vrijdag
- biddend en herdenkend langs veertien zogenaamde kruiswegstaties voorbij. Een kruiswegstatie is een schilderij of reliëf dat een scène uit de lijdensweg van Jezus en zijn stervensproces uitbeeldt.

kruiswegstatie

- een schilderij of reliëf van een scène uit de lijdensweg van Jezus en zijn stervensproces
- Statio =staan of stilstaan (station)
- vanaf het gerechtsgebouw (het paleis van de Romeinse procurator Pontius Pilatus) tot op de heuvel Golgotha, plaats van zijn terechtstelling.

oorsprong

- sinds de 15e eeuw
- eerst in 7, later in 14 staties
- In kerken, langs wegen naar de kerk of bij kerkhof- en bedevaartskapellen
- De oorsprong : tijdens pelgrimstochten in het Heilige Land de verschillende staties van het lijden bezoeken
- door Franciscus van Assisi gestimuleerde passievieringen
- de wens de heilige plaatsen ook ver weg van Jeruzalem te beleven

Aantal staties

- Vooral de Franciscanen, richtten kruiswegen op
- aantal staties verschilde (7-14)
- Paus Clemens XII (paus van 1730-1740) bepaalde het aantal op veertien.
- In 1741 kruisweg verplicht in alle rooms-katholieke kerken.
- Bij Franciscanen en Clarissen werd de kruisweg elke vrijdag gebeden.
- Op sommige plaatsen later nog een statie aan toegevoegd, de zogenaamde paasstatie

Kruisweg en eigen lijden

- Tegenwoordig : de staties verbonden met het lijden van mensen
- heel veel diverse kruiswegstaties, veel vormen van gebed en meditatie.
- In het bidden van de kruisweg ons eigen lijden, de zin van het leven

Goede Vrijdag en Pasen

- Goede Vrijdag Goed noemen.
- Leven, lijden, sterven en verrijzen van Jezus is één gebeuren.
- De kerk viert het in drie dagen.
- Zonder deze achtergrond kunnen we de kruisweg niet bidden/mediteren.

Kruisweg mediteren

- Bij elke statie naam van de statie noemen
- Bijbehorend lijden uit deze tijd noemen
- Gebed
- Lied (couplet)
- Volgende statie
- Idem zie boven (14 keer)
- Kruisverering
- In stilte uit de kerk gaan

De veertien staties en de herkomst uit de Bijbel.

I

- Jezus wordt ter dood veroordeeld.
Mattheus 27:1, Markus 15:15, Lukas 23:25,
Johannes 19:16

II

- Jezus neemt het kruis op Zijn schouders.
Johannes 19:17

III

- Jezus valt voor de eerste maal onder het kruis. Staat niet in de Bijbel.

IV

- Jezus ontmoet Zijn Heilige Moeder.
Staat niet in de Bijbel, maar Maria was bij de kruisiging wel aanwezig. Markus 15:40, Johannes 19:25

V

- Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis te dragen. Mattheus 27:32, Markus 15:21, Lukas 23:26

VI

- Veronica droogt het aangezicht van Jezus af. Staat niet in de Bijbel

Extra informatie statie VI

- Volgens de legende was Sint Veronica of Berenice een christen uit Jeruzalem, die Jezus Christus een doek aanbood om het zweet van zijn gezicht te vegen, terwijl hij zijn kruis de Golgotha op droeg. Bij het afvegen zou het gelaat van Christus op miraculeuze wijze op de doek zijn ingeprent.
- Deze overlevering is tevens een zogenaamd apocrief (verborgen) bijbelverhaal: het maakt wel deel uit van de christelijke traditie, maar wordt niet tot de bijbel gerekend. Meestal wordt Lukas 23:27 genoemd als bron voor de legende, omdat daar sprake is van een grote menigte van volk en van vrouwen, die ook weenden en Hem beklagden.
- De naam Veronica is afgeleid van de Latijnse woorden vera icon: ware afbeelding.

VII

- Jezus valt voor de tweede maal. Staat niet in de Bijbel

VIII

- Jezus troost de wenende vrouwen.
Lukas 23:28-31

IX

- Jezus valt voor de derde maal.
Staat niet in de Bijbel

Extra informatie staties III, VII, IX

- Jesaja 53,6 en Psalm 22,7 eventueel als Bijbelvers

X

- Jezus wordt van Zijn klederen beroofd.
Staat niet in de Bijbel, maar er staat dat de soldaten zijn kleren tijdens de kruisiging verdeelden. Mattheus 27:35, Markus 15:24, Lukas 23:34, Johannes 19:23-24, Psalm 22:18-29

XI

- Jezus wordt aan het kruis genageld.
Markus 15:24, Lukas 23:33, Johannes
19:18

XII

- Jezus sterft aan het kruis. Mattheus 27:50, Markus 15:37, Lukas 23:46, Johannes 19:30

XIII

- Jezus wordt van het kruis afgenomen.
Lukas 23:53, Johannes 19:38

XIV

- Jezus wordt in het graf gelegd. Mattheus 27:59-60, Markus 15:46, Lukas 23:53, Johannes 19:42

